

ТЕМА: ДЕНЬ ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА ТА ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ**Загальношкільна молодіжна газета гімназії «Ерудит» міста Києва**

Читайте у номері

- ⇒ Подвигу народу жити у віках!
- ⇒ Свято "Козацькі розваги" в гімназії
- ⇒ Таланти 5 класу
- ⇒ Становлення писемності в Україні...
- ⇒ Визволення Києва (історичний нарис).
- ⇒ Інтелектуальна гра до Дня писемності
- ⇒ День української писемності та мови
- ⇒ Літературно-мистецькі Плюти
- ⇒ Сучасна мода
- ⇒ Сучасна молодь. Яка вона?
- ⇒ Культура зовнішнього вигляду. Імідж
- ⇒ Умій користуватися косметикою за віком.
- ⇒ Батьківські поради "Гідність. Чому її не можна принижувати..."
- ⇒ Визволення Києва. Оповідь фахівця.
- ⇒ Ласкаво просимо до туризму!
- ⇒ Мандрі. Мої осінні канікули.
- ⇒ Зооманія. Чому кішки такі популярні?!
- ⇒ Мій домашній улюбленець...
- ⇒ Проби пера. Байки та оповідання.
- ⇒ Вірші про рідну мову.
- ⇒ Літдесерт та кросворд для ерудитів.

Подвигу народу жити у віках!

Щороку приходить до нас золотава осінь і щороку в дні яскравого падолисту грайгомоном озивається в наших серцях величне свято – День визволення Києва від німецько-фашистських загарбників.

Це свято близьке серцю багатьох людей, тому що наш народ із честю пройшов через величезні страждання, які ніс фашизм мільйонам людей.

У цей день особливо хвилююча атмосфера панувала в гімназії «Ерудит». Звучали пісні воєнних років, фоторепортажі та літературно-художні виставки демонстрували становище Києва в роки Великої Вітчизняної війни. Старшокласники виступали з інформаційною довідкою про історичне значення Київської наступальної операції та героїзм жителів столиці. На уроках історії гімназисти подумки поверталися до буремних воєнних років, а на виховних годинах дізнавалися про жахливі події Бабиного Яру, про битву за

Дніпро, переглядали документальні хроніки про оборону Києва.

Відвідування меморіального комплексу «Національний музей Великої Вітчизняної війни» стало яскравим прикладом виховання в учнів патріотизму, поваги до подій вітчизняної історії, гордості за свій народ.

Як світла данина нашої пам'яті заключним акордом дня став літературний конкурс «Ми не забудем ваші подвиги, допоки серце в нас живе...» Схвилювано лунали з вуст учнів поезії М.Т. Рильського, П.Г. Тичини, Л. Костенко, уривки з творів О. Довженка. Вражаюча тиша панувала в залі, коли звучав уривок із поеми О. Твардовського «Василь Тьоркін». А читала його учасниця визволення Києва Міцюра Ангеліна Дмитрівна. Передзвін орденів і медалей на її грудях перекликався з хвилюючими рядками поеми. Учні дякували героям війни за золоте сонце, за квітучий розмай, за життя на Землі. **ПРОДОВЖЕННЯ НА 2 СТОР.**

ГІМНАЗІЙНЕ СЬОГОДЕННЯ**Подвигу народу жити у віках!**

(ПРОДОВЖЕННЯ)

ми дарунками осені разом із батьками завітали до Тарасюк Лідії Василівни та Бригінець Валентини Сергіївни. У сонцесяйний переможний день 6 листопада гімназисти за

традицією поклали квіти до святих місць нашої столиці.

Нехай летять роки, мов журавлині ключі у далекий вирій. І скільки б їх не минуло, не зітруться у пам'яті народу світлі імена тих, хто віддав своє життя за незалежність нашої Батьківщини

Бутко Антоніна Іванівна,
вчитель української мови
та літератури
гімназії
«ЕРУДИТ»

У рамках благодійного проекту «Україна – 3000» гімназисти привітали з 67 річницею визволення Києва учасників Великої Вітчизняної війни. А спогади Козакевич Марини Сергіївни, яка пережила блокаду Ленінграда, не дали померкнути жодній героїчній сторінці, жодній історії перемоги над фашизмом. Нетлінна й світла пам'ять дивилася на учнів зі старих фронтових фотографій, які зберігає вдова, учасниця Великої Вітчизняної війни Качановська Леокадія Альбінівна.

Під час проведення акції «Даруймо тепло своїх сердець учасникам війни» учні зі щедри-

Зустріч гімназистів з учасницями Великої Вітчизняної війни Качановською Леокадією Альбінівною (фото 1) та Козакевич Мариною Сергіївною (фото 2).

ГІМНАЗІЙНЕ СЬОГОДЕННЯ**у гімназії „Ерудит” - свято „Козацькі розваги”!**

Знання історії краю пробуджують гордість за наш мужній і сильний народ, а також бажання стати гідними синами і дочками своїх прапрадідів. Сьогодні все частіше ми

звертаємося до наших витоків: рідної мови, історії нашого народу, його традицій.

Ще одним кроком назустріч цьому була подія, що відбулася 14 жовтня в гімназії „Ерудит” - свято „Козацькі розваги”, воно приурочене Дню козацтва. Проведення цих змагань стало у школі доброю традицією.

Козацька витримка, почуття патріотизму, справжні лицарські якості виховуються в школярів під час виховних заходів і на уроках, і під час спортивних змагань. У святі брали участь учні 6, 7, 8-их та 9 класів.

Юні козачата показали свою силу, витримку, спритність. Крім спортивних змагань діти виявляли свою ерудицію, декламуючи цікаві вірші, розпові-

даючи легенди про козаків, а також вони інформували присутніх про свято Покрови. Учні 7 класу познайомилися з вбранням, яке носили козаки того часу. Завдяки вчителям та учасникам свята кожен присутній більше дізнався про славне минуле свого народу, про життя та побут українських козаків.

Ці змагання свідчать про те, що в Україні ростуть здорові, вправні й сильні нащадки козацької слави.

*Боголюбова (Албу) Л.М.,
учитель фізкультури*

5 клас має Таланти!

У гімназії „Ерудит” багато талантів, але про кожного я вам розповісти не зможу, а познайомлю з деякими обдарованими дітьми нашого 5 класу.

Є у нас хлопчик, який серйозно займається спортом - це Олексій Перегончук. Він захоплюється волейболом. Разом із командою бере участь у міських та Всеукраїнських змаганнях. Нещодавно на одному з них команда посіла п'яте місце. Тож Олексій дуже міцно дружить зі спортом і турбується про здоровий спосіб життя. Саме йому ми довірили бути фізоргом.

Також у нашому класі є Катерина Хомяк. Вона дуже гарно малює. Свій талант дівчинка розвиває в художній школі. Найбільше за все Катерині подобається дарувати собі та іншим прекрасне, і у неї це виходить.

А от Анастасія Оборська дуже гарно пише вірші. Вона може написати твір на будь-яку тему та до будь-якого свята. Ще в четвертому класі на святі останнього дзвоника вона була ведучою. Текст, що повинна була розповідати Настя, вона написала у віршованій формі! У майбутньому я бачу Настю поетесою.

У нашому класі дуже багато обдарувань, але якби я писала про всі таланти 5-го класу, у цій чудовій газеті не вистачило б місця для інших цікавинок!

*Ярошенко Анастасія,
учениця 5 класу*

ЕРУДОВАНИЙ ГІМНАЗИСТ

СТАНОВЛЕННЯ ПИСЕМНОСТІ В УКРАЇНІ

Як старший брат, я намагаюся донести своїй сестричці, учениці 5 класу, якомога більше цікавої повчальної інформації. Я вважаю, що знати про виникнення писемності, а також її розвиток, повинен кожен.

Перші написи на території України збереглися від часів трипільської культури. Ці написи були зроблені на глеках (на іншому матеріалі вони не збереглися б) і мали побутовий характер. Письмо, винайдене трипільцями (а вони, зважаючи на їхній високий рівень господарського й культурного розвитку, не могли обходитися без письма), як вважають деякі вчені, поширилося на Середземномор'я й дісталася Греції, щоб потім у зміненому вигляді повернутися знову на береги Дніпра.

Проте писемна традиція не могла безслідно зникнути на землі, де вона виникла. Є перші відомості, що правда скупі, що на території України писемність існувала ще до прийняття християнства.

Болгарський чернець X ст., на ім'я Храбр, у творі „Про письмена” свідчив, що слов'яни до прийняття християнства, „не маючи письма, чертами й різами читали й загадували”, а також користувалися „римськими й грецькими буквами”. „Черти й різи” теж могли бути і були своєрідними писемними знаками, але, мабуть, не дуже схожими на латинські чи грецькі букви, якими були написані тодішні християнські книги, — тому чернець Храбр і говорить про них якось ніби зверхньо.

Можливо, й Кирило (чи Климент Охридський), укладаючи слов'янську азбуку, спирався на попередній писемний досвід наших предків. У „Житії

Костянтина” (тобто Кирила) розповідається, що він у грецькому місті Херсонесі (Корсунь біля м. Севастополя, у якому пізніше прийняв хрещення Володимир Великий) знайшов Євангелію і Псалтир, „руськими письменами писані, і чоловіка обрив, глаголячого тою бесідою”. На той час

мали б бути богослужбові книги, писані мовою, зрозумілою для слов'ян. Адже князь Аскольд (загинув 862 р., тобто ще до створення слов'янської азбуки) прийняв християнську віру, а без ознайомлення з основами християнського віровчення, зокрема з Євангелією, навряд чи це могло статися. Княгиня Ольга близько 957 р., до прийняття християнства Володимиром Великим, хрестилася й у Києві побудувала церкву, у якій читалося слово Боже (напевно, мовою, зрозумілою для киян). Якщо це вже була сформована писемність, то що ж тоді створив Кирило? Це питання не дає спокою вченим ось уже протягом кількох століть. Якщо поглянути навіть на сучасну українську абетку, то очевидно, що більшість її літер схожі на грецькі, але є кілька цілком слов'янських. Може, це їх додав Кирило до грецької абетки? Але ж у „Житії” повідомляється про створення ним абсолютно нового алфавіту.

Прийнявши 988 р. християнство, Володимир Великий прийняв і слов'янську азбуку, якою були написані болгарські богослужбові книги. Якщо в Україні-Русі до того була якась писемність, вона мусила поступитися нововведеним, як поступився Перун та інші боги перед християнським Богом.

Старослов'янська азбука (кирилиця) тривалий час була в Україні чи не єдиним видом письма. Це письмо не було весь час однаковим,

воно видозмінювалось, удосконалювалось. Слід зауважити, що поряд із кирилицею і одночасно з нею існувала інша абетка, яка відома під назвою „глаголиця” і мала незвичайний характер завитків. Їй вчені не знаходять аналогів. Це дало підставу для твердження, що глаголиця є штучним витвором однієї людини, на відміну від кирилиці, яка має природний органічний характер і давніші прототипи.

У X—XIV ст. основним типом українського письма був устав. Для нього характерний чіткий рисунок кожної букви, що є комбінацією прямих і заокруглених ліній. Букви строго прямі, симетричні, майже однакової висоти й ширини, розташовані на однаковій відстані одна від одної. Скорочене написання слів, яке траплялося досить часто, позначалося надрядковим знаком — титлом. Проміжків між словами не було. З розділових знаків уживалися крапка; три крапки, проставлені трикутником; чотири крапки, розмішені ромбиком. Вони позначали лише членування тексту, зумовлене потребою перепочинку того, хто писав.

Починаючи з XIV ст., застосовують півустав. Для забезпечення більшої зручності й швидкості письма написання букв робиться простішим і менш вибагливим: букви дещо звужуються й зменшуються, лінії стають похилими й викривленими, заокруглення не є правильними дугами, проміжки між буквами стають неоднаковими. Зростає кількість скорочень і надрядкових знаків. З'являється кома, крапка з комою, двокрапка, змінюються функції крапки. Між словами, що правда непослідовно, робляться проміжки.

У XVI—XVII ст. поряд із півуставом розвивається скоропис. Він переважає в ділових записах (ним, зокрема, написані різні козацькі документи). Для нього властиве заокруглення букв і безперервність письма. Спрощеність написання одних елементів поєднується з ускладненням інших: букви стають ширшими, розгністішими й гачкуватими, окремі частини їх непропорційні й виходять далеко за рядок. Із скоропису виникає курсив — сучасне ручне письмо з пов'язаними буквами.

Хомяк Андрій, 11 клас
Хомяк Катерина, 5 клас

ДЕНЬ ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА!**Визволення Києва...
(історичний нарис)**

Ніхто не воює з таким завзяттям, як у війні за рідну країну.

Демосфен

Незабутнім для киян став день 6 листопада 1943 року, коли війська Першого Українського фронту під командуванням генерала Ватутіна визволили столицю України від фашистських загарбників. Страшний період окупації Києва, що тривав 778 днів, нарешті завершився. Дорогу ціну заплатили визволителі. Понад 200 тисяч бійців Червоної Армії поклали своє життя за українську столицю. За мужність і героїзм при визволенні Києва було нагороджено орденами та медалями 17 із половиною тисяч бійців і командирів, а 668 із них стали Героями Радянського Союзу, тридцять двоє з них були

кияни.

Операція з визволення Києва тривала понад три місяці. Наступ на Київ почався 3 листопада 1943 року, а вже 5 листопада радянські танкісти, обійшовши ворога з заходу, вийшли

ли в район Святошина і перехопили шосейну дорогу Київ-Житомир.

Одночасно бійці генерала Москаленка 5 листопада вийшли на околиці Києва, а війська генерала Уманського прорвалися на Поділ. Ніч із 5 на 6 листопада була вирішальною в битві за Київ. По Брест-Литовському шосе (проспект Перемоги) пробився танкісти капітана Чумаченка. В 0 годин 30 хвилин червоний прапор було піднято над будівлею ЦК КП(б)У (площа Калініна). До 4 годин ранку опір противника в Києві було зламане, о 5 годин ранку 6 листопада 1943 року

генерал Ватутін до-

повів Верховному Головнокомандувачу Сталіну, що Київ повністю звільнено від німецько-фашистських загарбників. У цей же день Москва салютувала героям битви за Київ і Дніпро. Дорогою ціною далася ця перемога радянським солдатам.

6 листопада 1957 року в Києві створено парк-меморіал вічної Слави. На честь визволителів міста названо станцію метро "Героїв Дніпра".

Павлюк Марія, учениця 5 класу

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА**Визволення
Києва**

Після розгрому нацистських військ на Курській дузі наприкінці серпня – у вересні 1943 року розпочався наступ дев'яти радянських фронтів від Великих Лук у Росії до Північного Кавказу. На київському напрямку діяв Воронежський фронт (із жовтня 1943 – 1-й Український), яким командував генерал армії Микола Ватутін.

Підійшовши до Дніпра в районі Переяслава 21 вересня 1943 року, радянські солдати з ходу почали переправлятися на правий берег, використовуючи порожні діжки, плащ-намети, набиті соломою, рибальські човни. Ціною великих втрат було захоплено плацдарм на правому березі в районі села Великий Букрин. Важкі бої тривали тут весь жовтень, число загинув

тільки на цьому плацдармі становило 250 тис воїнів.

Побачивши, що попри втрати, взяти Київ із

півдня не вдасться, радянське командування перенесло основний удар на північ. 4 жовтня 51 гвардійський танковий корпус генерал-лейтенанта А. Кравченка почав переправляти танки біля села Літки прямо по дну Десни. Це була перша у світовій історії подібна операція. Звідси почалося форсування Дніпра вище Києва, в районі села Лютіж. Захопивши цей плацдарм, війська 1-го Українського фронту розвинули успіх. Саме з цього плацдарму почався вирішальний штурм міста. 4 листопада, з настанням темряви, через Пуца-Водицький ліс рушили танки з ввімкненими фарами та сиренами, на ходу ведучи вогонь із гармат і кулеметів. Приголомшений ворог безладно кидав позиції і на ранок 5 листопада

радянські війська оволоділи Святошиним. Разом із частинами Червоної армії Київ визволяли підрозділи 1-ї Чехословацької окремої бригади під командуванням полковника Людвіка Свободи.

На 4 годину ранку 6 листопада 1943 року Київ було повністю визволено від нацистських військ.

Того ж дня Москва салютувала визволителям Києва 24 залпами з 324 гармат. Завдання командування визволити столицю України до 26 річниці Жовтневої революції – було ви-

конано! Задля цього, як завжди „за ціною не постояли”: київська наступальна операція 1943 року коштувала життя 417 тис воїнів Червоної армії, а за іншими даними майже 1 млн (Див. Воєнна історія. 2003 № 5-6, с. 36). Особливо великими були втрати серед мобілізованих на щойно визволених територіях України (близько 300 тис осіб), багатьох із них радянське командування навіть не встигло переодягнути в солдатські шинелі.

Подвиг радянських бійців, які визволили столицю України не загубиться у віках: 65 військових частин отримали звання Київських, а понад тисячу бійців 1-го Українського фронту були удостоєні звання Героя Радянського Союзу, тисячі воїнів були нагороджені орденами і медалями.

У Києві встановлено багато пам'ятників на честь захисників міста, жертв окупації та визволителів. Перший монумент у місті з'явився в 1948 році у Маріїнському парку над могилою командувача 1-го Українського фронту генерала армії М. Ватутіна, який помер у 1944 році від важкого поранення в шпиталі, що містився тоді в будинку середньої школи №

138 по вулиці Львівській, 27. Автора-

ми монументу були скульптор Є. Вучетич та архітектор Білопольський.

На площі Перемоги височить обеліск місту – герою Києву, на розі вул. Нестерова та проспекту Перемоги – танк – пам'ятник гвардійцям 3-ої танкової армії, яка визволяла Київ; на Інтернаціональній площі – пам'ятний знак воїнам 1-ої Чехо-Словацької окремої бригади; на вулиці Набережно-Печерській, 20 – обеліск воїнам 13 і 33 окремих залізничних батальйонів і мостозагону № 2, які в рекордно короткі строки (за 13 днів) спорудили в листопаді залізничний міст через Дніпро для пропуску військових ешелонів; на Дніпровській набережній, на фасаді станції метро „Дніпро” встановлено меморіальну дошку на честь воїнів 3-ої понтонно-мостової бригади, котра 10 листопада 1943 року навела й утримувала перший понтонний міст, який забезпечував переправу військ 1-го Українського фронту. Наша пам'ять про події тієї великої війни – це наша шана загинув, це наша вдячність живим.

Сологуб Наталія Вікторівна,
учитель історії та права

ПЛЕКАЄМО ЕЛІТУ

День української писемності та мови

Щороку 9 листопада в Україні відзначається День писемності та мови. Це свято започаткував на Україні Леонід Кучма у 1997 році. За православним календарем — це також день вшанування пам'яті Преподобного Нестора Літописця, за традицією кладуть вінки до його пам'ятника.

Упродовж кількох століть україн-

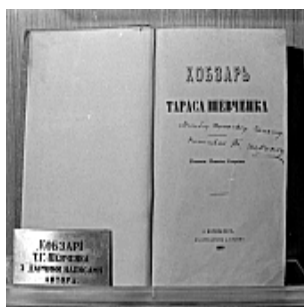
ський народ привчали до думки про «вторинність» української мови, ретельно приховуючи від українців величезний масив української писемності, історії та культури, яка сягає глибокої давнини і нараховує багато тисячоліть. За науковими розвідками лінгвістів, мова української народності почала формуватися ще у VI-X столітті. Процес унормування загальнонародної української мови вчені відносять до XIII-XIV століття. У різні періоди літературна мова української народності поєднувала в собі елементи давньоруської писем-

ної мови (X-XIII ст.), українсько-білоруської (XIV-XV ст.), слов'яноукраїнської, староукраїнської («простої мови»), церковнослов'янської (XIV-XVII ст.). Інтенсивне формування нової української мови дослідники відносять до другої половини

XVIII-XIX століть. Зачинателем сучасної української літературної мови вважається І. П. Котляревський, а основоположником — Т. Г. Шевченко. Своім величезним талантом поет розкрив невичерпні багатства народної мови, досягнув її, і як ніхто, розкрив чудову, чарівну музику українського слова:

Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос —
Більш нічого.
А серце б'ється — ожива,
Як їх почує!...

першого видання «Енеїди» Івана Котляревського, який вважається зачинателем нової української літературної мови.

Так Котляревський у щасливий час
Вкраїнським словом розпочав співати
І спів той виглядав на жарт не раз,
Та був у нім завдаток сил багатий.
І огник, ним засвічений, не згас,
А розгорівсь, щоб всіх нас ogrівати.

Ще Вольтер писав, що всі основні європейські мови можна вивчити за шість років, а свою рідну мову треба вивчати все життя. Тому в 1989 році Верховна Рада УРСР надала українській мові статусу державної.

У день української писемності та мови стартує Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика. Цей унікальний мовний марафон був зініційований великим українським меценатом і громад-

ським діячем Петром Яциком, який усе життя прожив у Канаді, але завжди пам'ятав про рідну землю.

Нетлінним скарбом століть називають національну мову і літературу — скарбом, що передається від покоління до покоління, що об'єднує минуле й майбутнє. Мова — живий організм, вона розвивається за своїми законами, а тому треба у чистоті берегти це надбання, прислухаючись до порад відомого нашого поета Максима Рильського:

... Плекайте мову, пильно й ненастанно
політь бур'ян...

Желіховський В.,
учень 10 класу

Мовні обов'язки кожного громадянина

Дехто вважає мову лише засобом порозуміння між людьми. Насправді, цим не вичерпується її значення. У мові згадує нація всю свою історію, багатовіковий досвід, здобутки культури, духовну самобутність.

Мова для юного народу стає ніби другою природою, що оточує його, живе з ним усюди і завжди. Без неї, як і без сонця, повітря, рослин людина не може існувати. Як великим нещастям обертається нищення природи, так і боляче б'є по народів зречення української мови чи навіть неповага до неї, що є рівноцінним неповазі до батька і матері.

Громадяни нашої держави, як і всякої іншої, мають мовні обов'язки, що полягають у захисті та збереженні рідної мови. Захист рідної мови — найприродніший і найпростіший, найлегший і найнеобхідніший спосіб національного відродження і самоутвердження. Володіння рідною мовою не заслуга, а обов'язок справжніх патріотів.

Чернов
Владислав,
учень 10 кл.

ПЛЕКАЄМО ЕЛІТУ

Інтелектуальна гра до Дня писемності

13 листопада в нашому 5 класі пройшла інтелектуальна гра. Три команди мали можливість перевірити, а також поглибити свої знання про виникнення писемності на Україні. Ця гра захопила і зацікавила нас. Ми багато нового дізналися про Нестора Літописця.

Сьогодні Нестор Літописець сприймається як уособлення правдивого історика, письменника, писання якого – невичерпне джерело знань, відомостей про десятки і сотні подій, явищ, людей. Нестор розповідав про початок слов'янської писемності, пов'язаної з іменами Кирила і

6 листопада 1997 року було підписано Указ Президента України, у якому говориться: “На підтримку ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливості ролі української

мови в консолідації суспільства постановляю:

«Установити в Україні День української писемності та мови, який відзначати щорічно 9 листопада в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора Літописця».

9 листопада
ДЕНЬ
УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ
та писемності

Мефодія, про піклування Ярослава Мудрого про освіту, заснування ним бібліотеки, бо “велика користь буває людині од учення книжного...”, бо у книжках є велика глибина...” Нестор зазначав у своїй книзі: “Письменство у кожного народу має величезну вагу як вираз творчої сили нації з одного боку, та міжнародного єднання і впливів – з другого”.

Ми дізналися, що з часу винайдення писемності фактично почався період документальної історії людства, тому стало можливим не тільки передавати мовну інформацію на відстані, але й закріпити її в часі.

Перші спроби письма відносяться приблизно до 35-50 віків до нашої ери. Спочатку це була гілочка пальми – знак миру. Потім – схематичне зображення предмета чи якогось явища. І, нарешті, – ієрогліфи. Прямим попередником слов'янської мови є алфавіт, створений великими

просвітителями слов'ян – братами Кирилом і Мефодієм.

Учасники гри знали, що існував алфавіт „кирилиця” та „глаголиця”, але цікаво було побачити, як виглядали ці літери.

Звичайно, були і переможці, і переможені у цій грі, але це нас не засмутило, бо ми отримали багато нової і потрібної нам інформації.

Стрілець Анастасія,
учениця 5 класу

Літери глаголиці

Малюнок	Церковнослов'янська назва	Звук
Аз	Аз	/а/
Букі	Букі	/б/
Веді	Веді	/в/
Глаголь	Глаголь	/г/
Добро	Добро	/д/
Есть	Есть	/е/
Живете	Живете	/ж/
Зело	Зело	/дз/
Земля	Земля	/з/
Іже	Іже	/і, ї/
І (десятичне І)	І (десятичне І)	/і, ї/
Дерв	Дерв	/тш/, /дж/
Како	Како	/к/
Люди	Люди	/л, ль/
Мисліте	Мисліте	/м/
Наш	Наш	/н, њ/
Он	Он	/о/
Покой	Покой	/п/
Рци	Рци	/р/
Слово	Слово	/с/
Твердо	Твердо	/т/
Ук	Ук	/у/

Малюнок	Церковнослов'янська назва	Звук
Ферт	Ферт	/ф/
Хер	Хер	/х/
От, Омега	От, Омега	/о/
Шта	Шта	/шт/, /щ/, /шт/
Ци	Ци	/ц/
Черв	Черв	/ч/, /ч/
Ша	Ша	/ш/, /ш/
Єр	Єр	/ш/
Єри	Єри	/і/, /ы/
Єрь	Єрь	/я/
Ять	Ять	/а/, /ја/, /е/, /ьа/, /йо/, /ьо/
Яе	Яе	/је/, /йе/
Ю	Ю	/ју/, /ю/
Ен, Я, Юс Малий	Ен, Я, Юс Малий	/є/, /я/
Єнс, Юс малий йотований	Єнс, Юс малий йотований	/је/
Онс, Юс великий	Онс, Юс великий	/о/
Йонс, Юс великий йотований	Йонс, Юс великий йотований	/ју/
Фіта	Фіта	/ф/
Іжця	Іжця	/ч/, /й/

УКРАЇНА

Літературно – мистецькі Плюти

Цей невеликий затишний будиночок над Козинкою, збудований за проектом відомого архітектора академіка Володимира Заболотного, анітрохи не схожий на музей, хоч таким є вже більше 30-ти років. На початку 1950 року видатний український поет - обухівчанин Андрій Малишко відкрив Плюти для своїх письменників - побратимів. Серед тих, хто не просто зацікавився мальовничим хутором на правому березі Дніпра, а полюбив

Будинок О.Корнійчука і В.Василевської.

його і прикипів серцем, були драматург Олександр Корнійчук і його дружина, польська й українська письменниця Ванда Василевська. Вони збудували тут дачу, провели дорогу, створили в Плютах своєрідні українські Пенати, куди на відпочинок приїздили П.Тичина, М.Рильський, П.Загребельний, А.Малишко, Н.Рибак, К.Паустовський, О.Левада, М.Чабанівський, Ю.Смолич, Л.Забашта, С.Григор'єв, В.Литвиненко, Г.Цапко, М.Глуценко, Ю.Кобилецький, О.Дяченко.

Сьогодні відділ «Літературно – мистецькі Плюти» ЦДАМЛМ України забезпечує створення постійно діючих експозицій, тематичних та персональних виставок, які розповідають про творчий шлях українських письменників, художників, акторів, режисерів, музикантів, та проведення літературно – мистецьких свят, вечорів, екскурсій.

Основа відділу – літературно – меморіальний будинок - музей О.Корнійчука і В.Василевської. У будинку відтворено атмосферу життя і творчості драматурга. Постійно діючою є експозиція робочих кабінетів О.Корнійчука і

В.Василевської, вітальна. У Плюти письменник приїздив не лише відпочивати й посидіти з вудкою над тихоплинною Козинкою, але й писав свої п'єси: «Крила», «Над Дніпром», «Чому посміхалися зорі», «Сторінка Щоденника», «Пам'ять серця» та ін. Меморіальну експозицію будинку - музею прикрашають роботи О.Пашенка, О.Саєнка, І.Тартаковського, В.Литвиненка, М.Приймаченко, опішнянська кераміка, французькі порцелянові вироби.

Приїжджають шанувальники творчості О.Корнійчука з Києва, рідної йому Христинівки, Обухова, України, інших місць України, зарубіжні гості, щоб словом і піснею вшанувати пам'ять про митця.

Багато років єднала творча співдружність О.Корнійчука з колективом Національного академічного театру ім. І. Франка,

на сцені якого побачили світ усі п'єси драматурга. Починаючи від «Загибелі ескадри» до «Пам'яті серця». Виконанням ролей у цих п'єсах прославилися А.Бучма, Ю.Шумський, Н.Ужвій, Д. Мілютенко, В.Добровольський, М.Яковченко, В.Дальський, П.Кумаченко, О.Кусенко, Ю.Ткаченко та інші.

П'єси драматурга ставилися на сцені

всіх театрів України та багатьох зарубіжних країн.

Поталанило відвідати літературно - мистецькі Плюти в цьому році й мені.

Разом із учителями - пенсіонерами Солом'янського району доторкнулися до витоків української культури, відчули красу природи рідного краю, з якої черпали натхнення для створення своїх літературних шедеврів майстри поетичного слова.

Відвідайте й Ви ці чудові місця. Можливо, Муза творчості прилетить і до Вас.

А.І. Бутко,
куратор 6 класу

Робочий кабінет драматурга.

СУЧАСНА МОЛОДЬ

Хороші манери включають, між іншим, і те, як ми виглядаємо та поводимо себе. Хоча не всі чітко усвідомлюють це. Етикет передбачає і наш професійний вигляд, і те, яким є наше ставлення до інших. Відпо-

стики, які виявляються під час спілкування та взаємодії;

- соціальний фон: особистісні характеристики оточення — сім'я, друзі, знайомі, колеги;
- вплив інтер'єра на сприймання: стиль, кольорове і звукове оформлення, просторові характеристики;
- моральні цінності та манери поведінки.

Він формується як на основі реальної поведінки людини, так і під впливом оцінок та думок інших людей. У

Культура зовнішнього вигляду. Імідж

відний, адекватний зовнішній вигляд демонструє повагу до себе, до інших і до конкретної ситуації та подій.

Зовнішній вигляд і манери поведінки розкриваються в сукупності, створюючи образ людини, що оцінює оточення. Образ, який свідомо формується з розрахунком на сприйняття іншими, називають іміджем. Це узагальнений та емоційно забарвлений образ конкретного об'єкта, що існує в масовій свідомості. Кажуть, що імідж людини — це коштовність, ключ до вирішення багатьох проблем.

Імідж буває постійним і ситуативним, а елементами, які створюють імідж людини, є такі:

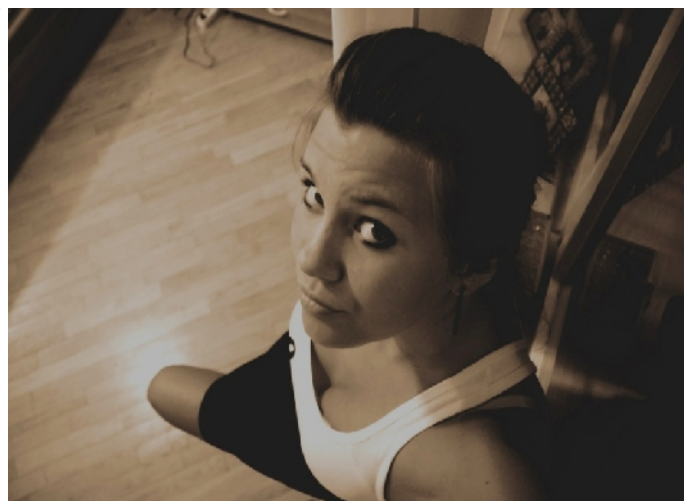
- візуальне сприймання: фізична привабливість, манери та їх привабливість, одяг та аксесуари;
- інтелектуальне сприймання: особистісні характери-

формуванні іміджу немає дрібниць, оскільки будь-що може викликати цілу низку асоціацій, у тому числі й негативних. Як свідчать дослідження, майже в 90 випадків зі 100 люди після першого знайомства складають для себе образ людини за її зовнішнім виглядом. Перша хвилина зустрічі є вирішальною у створенні соціального і психологічного портрета, вона визначає характер подальших взаємин. Змінити першу думку потім буває важко. Створення привабливого іміджу має велике значення. Останнім часом навіть з'явилася нова галузь наукового знання — іміджологія, яка

вивчає та поширює знання про імідж серед ділових людей.

Тому кожен повинен слідкувати за собою, не хеґтувати вимогливим ставлення до своєї поведінки та зовнішнього вигляду, бо від цього залежить сприйняття нас оточуючим середовищем.

Бабкова Валерія, 10 клас

СУЧАСНА МОЛОДЬ**Сучасна мода**

Сьогодні я розповім вам про моду. Напевно, ви вважаєте, що мода - це певний напрямок в одязі? Ні! Мода - це прагнення людини до зміни себе в одязі, у зовнішньому вигляді, в поведінці, у спілкуванні. Але сьогодні ми поговоримо про моду і одяг.

Усі ми звикли до одягу, як до свого тіла. Але він з'явився не відразу. Одяг виник, коли людина вперше з'єднала навколо свого тіла дві шкури, скріпивши їх гілочкою. А коли ці шкури вона прикрасила мушлями і розмалювала соком рослин, виникло поняття створення одягу. Але шкури невдовзі змінив текстиль - так розпочалася нова сторінка розвитку одягу і моди.

У сучасному світі мода стала дуже демократичною. Зараз людина одягнена в наймодніше вбрання. Без

смаку і без власного стилю вона буде виглядати зовсім немодно. У теперішній час звертають увагу не тільки на модний одяг від відомого кутюр'є, а і на певний образ окремої людини.

З тих пір, як відомі та заможні люди почали носити джинси і све-

три, сучасна мода дуже змінилася. Джинси, спортивний одяг знайшли своє місце в багатьох колекціях "великої моди". Сучасна людина без вагань може дозволити собі вдягнути все, що йому личить, бо теперішня мода дуже різноманітна. Модний одяг може бути блідим і яскравим, вузьким і широким, вихідним і повсякденним. Головне, щоб він личив людині і гармонійно поєднувався з його внутрішнім світом.

*Загурдаєв Микита,
6 клас*

**СУЧАСНА МОЛОДЬ.
ЯКА ВОНА?**

Людина починається з любові до матері, з уміння любити й шанувати людей. Рідна мама й рідний тато, рідна земля й рідна Україна, рідна мова... Ці слова святі. Вони тримають нас на світі й навчають любові до нашої України, нашої нації. Людина має завжди пам'ятати, звідки вона родом, де її коріння, глибоко знати історію свого народу, його мову, культуру.

У наш час багатьох турбує питання про сучасну молодь. У більшості з нас склався стереотип, що сучасна молодь не зовсім сповідує ці ідеали моральних цінностей.

А звідки така молодь береться? А що впливає на таку аморальність?

Сім'я - це найперше, де формується людина як особистість. Якщо в межах сім'ї людину не було правильно виховано, зробити це іншим не просто. Адже даремно кажуть, що які батьки, такі й діти.

А чому в наш час так багато реклами про спиртні напої, про цигарки і так мало реклами, яка несе виховний момент? Держава чомусь мало звертає на це увагу.

Крім того, я переконаний, що

сучасна молодь стоїть перед складним вибором. Вона живе в умовах нестабільності, невизначеності, не-

передбачуваних обставин. Як наслідок такого становища - зростання в молодіжному середовищі наркоманії, злочинності, алкоголізму, посилюється вплив неформальних груп. Серед української молоді зустрічаються такі явища як рухи панків, емо, реперів, різних скейтерів, велосипедистів тощо. Не кожен рід занять можна

назвати корисним чи навіть безпечним.

Звичайно, всі люди різні. Хтось має кращий характер, хтось гірший, але всі ми неповторні. З дитинства мене привчали ставитись до людей із пошаною, намагатися побачити в людині її найкращі риси, бо кожен заслуговує бути зрозумілим та почутим.

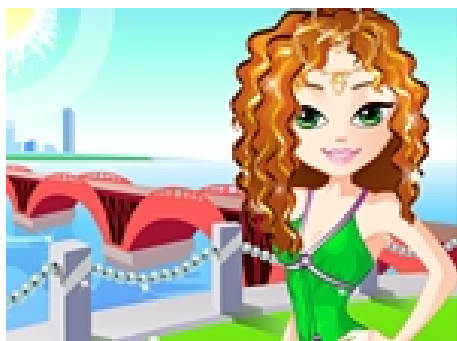
У мене багато друзів, і всі вони мають якусь свою індивідуальність, неповторність. Один трохи ледачий, але його почуття гумору будь-кому покращить настрій. Другий погано навчається в школі, та в нього добрий і милосердний характер, тому він завжди допоможе у важку хвилину. А інший переповнений знаннями і готовий дати відповідь на будь-яке питання. Ще один - любить природу і тварин, займається туризмом.

Усі мої друзі різні, але більшість із них чесні й розумні, щирі й надійні люди. Вони веселі в години відпочинку й серйозні під час роботи, люблять музику й поважають спорт. У них є свої недоліки й свої гідності. Кожен із нас може зробити помилку й кожен із нас може підставити плече в разі потреби. Усі ми - сучасна молодь, усі ми неповторні, тим і цікаві

Баранов Олександр, учень 6 класу

ЗДОРОВА НАЦІЯ**Умій користуватися
косметикою за віком!**

Саме слово „cosmet” (грецьке) означає мистецтво прикрашати. З

давніх часів існувало два види косметики: що зберігає красу, що маскує недоліки.

В епоху Відродження косметика проникла в Європу і, передусім, у Францію. У 17 столітті на Русі жінки наносили рум'яна буряком, а брови підводили вугіллям від дерева.

Косметика сьогодні має декілька напрямків: гігієнічний, лікувальний та декоративний. Гігієнічна косметика чинить благотворний вплив на життєдіяльність шкіри, волосся, зубів і оберігає їх від шкідливих атмосферних і мікробіологічних впливів, попереджає появу дефектів. До неї відносяться засоби для очищення, захисту, пом'якшення, живлення, дезінфекції шкіри. Косметика потрібна для усунення косметичних дефектів, що не завжди вимагають втручання лікаря. До лікарської косметики відносяться засоби для догляду за шкірою (від веснянок, плям, вугрів, загару), волоссям (проти себореї, лупи, випадання волосся), нігтями (шарування, ламкості та тьмяності). Декоративна косметика прикрашає або змінює зовнішній вигляд шляхом затушовування й приховування косметичних недоліків. До неї відноситься грим, кольорова косметика. Побутовий грим (на відміну від театрального) – це пудра, губна помада, білила, рум'яна, туш для вій, олівець для брів, тіні для повік, фарба для волосся й лак для нігтів.

У теперішній час підліткова косметика – один із найперспективніших товарів ринку косметичної продукції, але можна помилитися в її виборі.

Адже підлітки – дуже вразлива частина населення. Вони легко піддаються дії реклами, повністю захоплені чарівністю слова „бренд”.

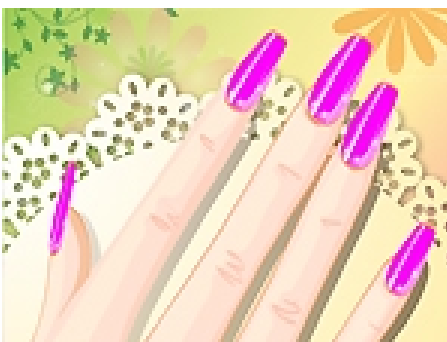
Стан шкіри тісно пов'язаний зі станом усього організму, й всіляке порушення нормальної діяльності внутрішніх органів і нервової системи рано чи пізно відіб'ється на ній. Тому лікувальні й гігієнічні прийоми тісно переплітаються.

Ніщо так не допомагає бути доглянутим, як правильне харчування й достатнє вживання рідини (8-10 сканів на добу). Дієта, багата клітковиною, стимулює метаболізм, допомагає організму швидше позбавитися продуктів розпаду. Збалансоване вжи-

вання вуглеводів, білків, жирів забезпечує тіло всім необхідним для росту й відновлення клітин, а чиста вода підтримує оптимальний рідинний баланс і правильну циркуляцію крові й лімфи.

Вітаміни допомагають бути здоровим та доглянутим у будь-який час. Але! Обов'язково необхідно чітко дотримуватися рекомендацій щодо

прийому вітамінних препаратів: переодозування не покращує ефект, а призводить до неприємних наслідків.

Також потрібно пам'ятати, що надмірне й невміле використання косметичних засобів підлітками може

призвести до негативних результатів, а саме до старіння шкіри.

В усі часи дівчатка-підлітки прагнули виглядати дорослішими й цікавішими, ніж є насправді. Для цього вони застосовували масу жіночих хитрощів, основною з яких була й залишається декоративна косметика. Але з кожним новим поколінням підлітки починають наносити макіяж із раннього віку, і це, звичайно, приносить велику шкоду ніжній шкірі.

Сліпе наслідування дорослих, між іншим, не завжди уміле правильне застосування косметики часто обертається невдачею. Особливо це стосується засобу декоративної косметики. Деякі намагаються надати собі привабливості. Вони не знають, що таким чином вступають у союз із страшним ворогом краси – грубістю: чорні штрихи в куточках очей, густі тіні на віках і під очима, волохаті від туші вій, на губах нанесена жирним пластом помада, а на довершення неприродне фарбоване волосся, що не відповідає кольору шкіри, очам та віку. Це все може перетворити красу-

ню в чудовисько.

Юна шкіра й безневинний вираз обличчя вимагають абсолютно особливого підходу. Мета макіяжу для дівчаток – легенько підкреслити чарівність молодості в ні в якому разі не огрубити риси обличчя занадто інтенсивними кремами або засобами.

Необхідно пам'ятати, що часто смішні не ті якості, які ми маємо, а ті, на які ми претендуємо!

*Петрова Наталія Леонідівна,
мама учениці 5 класу,
лікар-дерматолог*

БАТЬКІВСЬКА ПОРАДА**ГІДНІСТЬ**

Гідність – це сукупність рис людини, що характеризують її позитивні моральні якості.

Як не втратити людську гідність:

◆ Не будуй своє благополуччя, радощі, втіхи, спокій за рахунок утисків, невлаштованості, горя, хвилювання іншої людини.

◆ Не залишай товариша в біді, небезпеці, не проходи повз чуже горе, страждання. Моральна глухота й сліпота, задерев'яніння серця — одна з найогидніших вад.

◆ Не ховайся за чужу спину.

◆ Не будь боязким, розслабленим; ганебно виявляти нерішучість, відступати перед небезпекою. Хоробрість, відвага — джерело мужності.

◆ Не давай волю потребам і пристрастям, що нібито вийшли з-під контролю людського духу.

◆ Не мовчи, коли твоє слово — це чесність, благородство й мужність, а мовчання — легкодухність, підлість.

◆ Не обманюй, не лицемір, не плазуй, не підлаштовуйся під чийсь волю, май власний погляд, не втрачай своє обличчя.

◆ Не кидайся легковажно словами, не давай нездійсненні обіцянки.

◆ Не будь надмірно жалісливим до самого себе.

◆ Не будь безжальним та байдужим у ставленні до іншої людини.

*Батьки Стрілець Анастасії,
учениці 5 класу*

Чому не можна принижувати людську гідність

Кожен із нас, людей, вартий гідного ставлення до себе. Особливо це стосується дітей. Я часто повторю своїм дітям: „Стався так до людей, як би ти хотіла, щоб люди ставилися до тебе!” Адже кожне слово викарбовується в душі великими літерами, особливо, якщо це образа.

У вихованні дітей ми, батьки,

маємо можливість посіяти зерна добра, честі та гідності. Якщо дитина не відчуває батьківського тепла та любові, то й у відносинах із оточуючими вона буде злоблива, як вовчечня. Ніколи не можна принижувати гідність дитини, бо цим ми породжуємо комплекси, з якими дуже важко боротися. Кожна людина – це індивідуальність, і ми маємо сприймати її такою, якою вона є. Ми можемо їй щось підказати,

але делікатно та ніяк не образливо. Принижувати людину взагалі не можна, та в житті іноді й таке трапляється. Якщо хтось принижує вас, то ця людина не гідна бути вашим другом.

Я ніколи не караю дітей. Я люблю їх із вадами та особливостями їх характерів

*Зелінська Лілія Анатоліївна,
мама учениці 5 класу*

Що означає “бути гідною людиною”?

Здається, що відповідь на це запитання можна дати дуже легко, але не так легко людині дотримуватися цих рис характеру в повсякденному житті, які плекає вона сама. Гідність людини неможливо уявити без таких цінностей як благородство та честь, доброта та милосердя.

У житті людина зустрічається з чесністю та підлістю, щастям та горем; бувають миті не тільки радості, а й страждання, душу переповнюють всепоглинаюча любов і почуття ненависті; бувають такі ситуації, коли потрібно відмовлятися від чогось і йти на жертву задля блага іншої не обов'язково рідної людини, а також вміння контролювати свої думки та вчинки, не звертаючи увагу на почуття та емоції. А тому гідна людина ніколи не допустить, щоб її думки опанували погані бажання та підступні наміри. Також гідна людина не дозволить образити інших або заподіяти їм шкоду, ніколи не здійснить безчесних намірів або аморального вчинку. Людина, яка має

гідність, завжди буде діяти за законами честі та совісті, благородства та милосердя — вона не підставить підніжку, не встромить ножа у спину, не буде даремно давати обіцянки.

Надзвичайно важливо навчитися бути гідним ще зі шкільних років, коли дитина потрапляє в новий колектив, де з'являються перші друзі й де дитина починає пізнавати навколишній світ і своє оточення для того, щоб розвивати свою гідність. Учні повинні з повагою ставитися до своїх учителів, дорослих, інших дітей, не ображати їх, старанно навчатися.

Слід пам'ятати:

- Не чини проти своєї совісті;
- Відчуття гідності можна образити і словом, тож думай, що говориш;
- Завжди став себе на місце іншого;
- Необхідно відповідати за свої слова та вчинки.

Завжди тримай свою обіцянку. Будь ввічливим. Поважай та допомагай своїм рідним та іншим людям. Захищай слабких. Будь чесним. Будь справедливим. Став перед собою високу мету. Не лайся. Не вихваляйся. Завжди май свою думку. Май життєві

принципи. Не дозволяй себе ображати, вислуховуй критику. Не шукай винних, переконайся, що сам завинив. Будь самокритичним. Завжди виконуй ці правила.

Комісарчук Інеса Ігорівна та Сергій Васильович, батьки учениці 5 класу, а також Горський Сергій Вікторович, батько учня 5 класу

УЧИТЕЛЬСЬКА ПОРАДА

The problem of learning languages is very important today

According to philosophy of our gymnasium every pupil is unique; he or she may study after different methods of teaching and with a convenient

tempo of learning. The gymnasium will provide its pupils with the best of modern methods of teaching that are aimed at reaching the highest goals. The teachers ought to be a positive example for pupils and cultivate in them such traits of character as independence of thought, respect for others, thoughtfulness and tolerance.

The problem of learning languages is very important today. Foreign languages are **socially demanded**, especially at the present time, when the progress in science and technology has led to **an explosion of knowledge** and has contributed to **an overflow of information**. Foreign languages are needed as *the main and most efficient means of information exchange* of the people of our planet.

Ukraine **is integrating** into the world community and **the problem of learning English** for the purpose of *communication* is especially **urgent today**. To know English is **absolutely necessary** for every *educated person*, for every *good specialist*.

Learning a foreign language is **not an easy thing**. It is *a long and slow process* that takes a lot of time and patience. **Reading books in the original, listening to the BBC news, communicating with the English speaking people** will help a lot. When learning a foreign language you learn **the culture and history** of the native speakers.

Methods of teaching foreign languages used at our gymnasium.

There are **three principal views** at teaching a language:

- **The structural view** treats language as *a system of structurally related elements*. **Cognitive method.**
- **The functional view** sees language as *a vehicle to express a certain function*. **Communicative method.**
- **The interactive view** sees language as *a vehicle for the creation and main-*

tenance of social relations.

Cognitive approach. Introduces the **four principle language skills: listening, speaking, reading, and writing**. The teaching of grammar consists of a **process of training in the rules**, which make the pupils *correctly express their opinion, understand the remarks*, which are addressed to them, and *analyze the texts* which they read. The objective is that by the time they leave gymnasium, the pupil **controls the tools of the language**, which are **vocabulary, grammar and orthography**, to be able to *read, understand and write texts* in various contexts.

Communicative language teaching. Emphasizes the **interaction** of both the *means and the ultimate goal* of learning a language. This **acquisition-focused approach** consists of *three stages: aural comprehension, early speech production, and speech activities*, all fostering *natural language acquisition*. **Pairing off** of pupil into *small groups* to practice newly ac-

quired structures becomes *the major focus*.

The direct method. This method is similar to communicative approach, but it uses **only target language** in teaching. This method encourages the **natural acquisition of language**. One of the main features of the method is for example using **mono-lingual dictionaries**, when an unknown word is explained with the help of the same language. To my mind, this must be **the second stage** of language education, when a lot of simple words are learned.

Silent Way. The teacher is usually **silent**, leaving room for the pupils to talk and explore the language. The role of the teacher **is to give clues** to the pupils, not to model the language.

Improving you language and working with vocabulary.

Language immersion. Language immersion puts pupils in a situation where they **must use a foreign language**, whether or not they know it. This creates **fluency**, but **not accuracy** of usage.

Learning by teaching. It allows pupils to **prepare and to teach lessons**, when they not only *convey certain content*, but also choose their own *methods and approaches*.

Working with vocabulary. Foreign languages are the ideal subject area for the use of **memory techniques**.

The Town Language Mnemonic. A pupil **chooses a town and uses its objects** as the cues to recall the images that link to foreign words.

Adjectives should be associated with a **garden or park**: words such as green, smelly, bright, small, cold, can be easily related to objects in a park. **Verbs** can most easily be associated with a **sports centre or playing field**. This allows us all the associations of lifting, running, walking, hitting, eating, swimming, diving.

Remembering genders. A pupil divides the town into **two main zones** where the gender is only masculine and feminine, **or three** where there is a neutral gender.

Many languages, many towns. With the town mnemonic, all you need do is **to choose a different city**, for each language to be learned.

Жубинська М.І.
вчитель англійської мови

МАНДРИ

Тяга до здорового способу життя стала певним поштовхом до розвитку спортивного туризму, який у даний момент офіційно визнаний видом спорту.

Я завжди вважала, що в туризмі для людини більше можливостей знайти себе: ви ближче до природи, на маршруті легше займатися фото- і кінозйомкою (примудряються навіть малювати картини), більше часу для

роздумів. Кожна людина шукає в туризмі щось своє і, врешті-решт, знаходить свою нішу в ньому. Туризм приваблює людей як спорт. Я ніколи й не сумнівалася, що туризм - вид спорту, тому що жоден похід не обходиться без крайньої напруги фізичних і моральних сил, без подолання стресових ситуацій, без роботи на межі своїх сил. Але ж, крім спорту, є і чудова природа, коли можна відзняти всю плівку, стоячи на місці, а незабутні зустрічі з флорою і фауною, коли хочеться знати все про кожну

травинку, кожну пташку; а вміння, точніше необхідність вирішувати проблеми в групі, які, крім вас, ніхто не вирішить.

Якщо б мене запитали: "Так хто ж такий турист?" Я б відповіла, що він і кухар, і топограф, і ботанік, і зоолог, і кравець, і швець, і метеоролог і буде ким завгодно, в будь-якій ситуації, за будь-якого збігу обставин під час проходження маршруту. І якщо футбол - це гра з м'ячем, а біг - це подолання дистанції, де тебе можуть замінити іншим гравцем, то на маршруті все залежить тільки від тебе і твоєї команди.

Туризм - це життя у сконцентрованому вигляді, як у розвідників, космонавтів. Усі проблеми треба вирішувати самому або в групі, якими б вони не були.

У гімназії «Ерудит» працює гурток зі спорти-

Туризм вас чекає!!!

вихо-

вання,

організації фізично

-спортивних, туристично-

краєзнавчих та культурно-

просвітницьких робіт серед школярів

та студентської молоді. Завдання під-

вищити тактичну та технічну майстер-

ність учасників змагань та команд м.

Києва для подальшого використання

набутих навичок у міських та респуб-

ліканських змаганнях із туристського

багатоборства та у спортивних турист-

ських походах.

Усіх, хто цінує в житті далекі

дороги, пригоди, надійних людей по-

руч, красу природи, любить посидіти

біля вогнища та поспівати пісні, поба-

чити своїми очима і відчувти те, що не

побачиш і не відчуєш по телевізору, в

кіно, я запрошую до нас на туристич-

ний гурток «Дивограй». Ми плануємо і

надалі вести активний тренувальний

період, підкорювати нові вершини -

брати участь у змаганнях і займати

призові місця, бути здоровими й силь-

ними! А всі свої навички й вміння

засвоювати в походах по Київській

області, в Карпатах і в Криму, а й, мо-

жливо, за межами України також.

Усіх бажаючих запрошуємо до

туристичного гуртка!!!

змагання, акції, олімпіади, фестивалі та інші заходи проводяться з метою популяризації спортивного туризму в місті Києві, залучення дітей та молоді до

Хомицька Ю.Б.,
керівник гуртка «Дивограй»

МАНДРИ**Мої осінні
канікули**

Мої осінні канікули пройшли прекрасно. Було багато подій, від яких я отримала велике задоволення. У перший день канікул я зі своєю сім'єю полетіла до республіки Туніс, столицею якої є місто Туніс. Республіка знаходиться в Північній Африці. Ми відпочивали в місті Сус. Жили в прекрасному готелі. У нашому номері було дуже затишно і гарно. З великого балкону відкривався дивовижний вид на Середземне море. На території готелю було багато басейнів.

Ми куштували різноманітні страви арабської кухні. Нам сподоба-

нів, які обережно брали ласощі своїм жорстким язиком із моєї долоні. Страусів я теж пригощала смачною свіжою булкою, хоча мені було трошки страшно, коли вони торкалися моєї руки своїм великим дзьобом, а сурікати навпаки брали ніжно та обережно.

Друга екскурсія була до стародавнього міста Карфаген, яке знаходиться в столиці Тунісу. Там ми бачили залишки храму Сатурна, фінікійські квартали та найбільші в Африці

лись екзотичні фрукти: фініки, мандарини, плоди кактуса та інжиру.

Із задоволенням відвідали місцевий зоопарк. Від нього залишились у нас приємні враження. У зоопарку ми розглядали різних тварин. Для кожного виду звірів були побудовані окремі будинки та спеціальні вольєри. Кого тільки там не було! Слони, сурікати, леви, тигри, гієни, гепарди... Ці звірі утримувались під відкритим небом, а довгошиїх жирафів ми спостерігали через скло. Морські котички і дельфіни задоволено плавали у скляних водоймищах. А ще ми познайомились із сімейством верблюдів та побачили довгих зелених крокодилів, які відпочивали після ситного обіду. Я годувала оле-

термо-бані, які були збудовані імператором Антонієм. Нам дуже сподобався Андалузський район у Тунісі. Там усі будинки були білі, а вікна, двері та балкони пофарбовані голубим кольором. Це виглядало по – святковому.

Під час канікул я відкрила для себе багато нового, отримала корисну інформацію та просто гарно провела час зі своєю дружною сім'єю!

*Халатян Діана,
учениця 6 класу*

ЗООМАНІЯ**Чому саме кішки найпопулярніші домашні тварини?**

Більша частина населення, понад 68%, має домашніх улюбленців. Найбільш розповсюдженими є хом'яки, песики, рибки та котики. Найпопулярніші – кішки. Підраховано, що у світі існує понад 500 млн. домашніх котів. Їх залюбки тримають удома. Уперше їх приручили давні єгиптяни не менше 3500 років тому. Але чому саме коти є найрозповсюдженішими тваринами в Європі? На це питання можна навести багато аргументів, зазвичай, вони є такими:

котів не треба вигулювати;
вони не потребують багато уваги;
ці тварини не є дуже активними.

Такі породи як Регдол, Перс, Кашмір або Бурмила відповідають таким стандартам. Та не слід забувати, що все одно доведеться приділяти увагу, проте в менших

кількостях.

Кішки – дуже ніжні та чутливі створіння. Лише один необережний рух, і ти можеш образити її. Буде неприємно посваритися зі своїм найкращим другом. Але ці чудові тваринки не є злопам'ятними, вони дуже швидко пробачують образи. Тому саме котів вважають найкращими домашніми тваринками.

Усе ж таки, перш ніж заводити вихованця, слід вирішити, чи дійсно ви цього хочете, і зрозуміти, чи зможете ви доглядати його протягом усього його життя.

Багато людей беруть тваринку, а вже через кілька місяців намагаються їх позбутись. Тому вирішуючи, заводити вихованця чи ні, запитайте в себе: чи є у вас час для догляду за ним? Адже ця істота, яка щиро любить вас, вимагатиме уваги та піклування. Тому спершу подумайте, а потім робіть.

Цілик Анастасія, 6 клас

ДОДО АБО ДРОНТ

Дронти були нелітаючі птахи завбільшки з гусака. Передбачається, що доросла птиця важила 20-25 кг (для порівняння: маса індика - 12-16 кг), у висоту сягала метра. Лапи дронта з чотирма пальцями нагадували індичі, дзьоб масивний. На відміну від пінгвінів і страусів дронти не вміли не тільки літати, а й добре плавати або швидко бігати: на островах не було сухопутних хижаків і боялися було

нічого. У результаті багатовікової еволюції додо і його побратими поступово втратили крила, які перетворилися на кілька пір'їнок, а хвіст - в маленький чубчик.

Дронти водилися на Маскаренських островах в Індійському океані. Мешкали в лісах, трималися окремими парами. Гніздилися на землі, відкладаючи одне велике біле яйце.

Сімейство дронта включало 3 види. Маврикійський дронт (додо) мешкав на острові Маврикій. Остання згадка про нього відноситься до 1681.

Білий, (бурбонський) птах жив на острові Реюньон, вимер близько 1750. Дронт-самітник мешкав на острові Родрігес, вимер після 1761, можливо, дожив до початку XIX ст.

Дронти

повністю вимерли з появою на островах європейців (спочатку португальців, а потім голландців). Полювання на дронта було джерелом поповнення корабельних запасів, на острови були завезені пацюки, свині, кішки і собаки, які з задоволенням поїдали яйця безпорадної птиці. Безпорадною в повному розумінні слова, бо під час полювання на дронта, до нього достатньо було просто підійти і вдарити палицею по голові. Цей птах був довірливий, як дитина. До речі, можливо саме тому моряки присвоїли йому ім'я „додо” - від простонародного португальського слова doudo (сучасна doido, порт. Дурний, божевільний).

Дронт став символом знищення видів у результаті необережного або варварського вторгнення ззовні в екосистему. Гернсійський трест охорони диких тварин, заснований знаменитим натуралістом Джеральдом Дарреллом, спрямовував свою діяльність на порятунк вимираючих видів, обрав дронта своєю емблемою.

Павлік Ілля, 7 клас

ЗООМАНІЯ**Мій домашній улюбленець – кролик Рижик**

Це був один із найкращих днів народження у моєму житті. Із самого ранку я перебувала у хвилюючому очікуванні чогось незвичайного. Довелося чекати до вечора. Але це було варте того, бо мені подарували маленького карликового кролика персикового кольору. За цей незвичний колір назвали його Рижиком.

Мама принесла його з магазину у великій коробці. Відкривши її, я побачила в кутку маленький пухнастий клубочок. Відразу й не здогадалася, хто це. Розміром клубочок був із мою долоньку. Від страху вуха в кролика були притиснуті до голови, він тремтів і намагався якнайщільніше втиснутися в куток коробки. Такий крихітний, незграбний, кумедний та пухнастий, наче жива іграшка. Моїй радості не було меж. Решту вечора я не відходила від Рижика.

Минали дні. Рижик уже при звичався до своєї нової оселі та до нас. Уже не був таким лякливим, як у перші дні. Мене кролик виділяв серед усіх. Може, зрозумів, що я його господарка, а, може, тому, що я найбільше проводила з ним часу. Важко передати, яка це стала привітна та забавна тваринка. Кожного ранку, насипаючи йому їжу, я ділилася своїми планами на день, а він, ніби все розуміючи, уважно мене

слухав. Коли поверталася зі школи додому, кролик починав бігати в клітці. Так він демонстрував свою радість від мого повернення.

Проминуло ще кілька місяців, і мій Рижик підріс. Це вже був не клубочок, який міг спокійно поміститися на моїй долоньці, а справжній кролик, хоча й меншого розміру, ніж зазвичай бувають кролі. Його хутро так і залишилося руденько-коричневого кольору. Через що мій тато ще й досі іноді називає його Персиком.

Із книжок про кроликів я довідалася, що, як правило, тваринки не мають родимих плям. А у мого є! Знаходиться вона біля хвостика, темно-сірого кольору. З'явилася в Рижика вона не відразу, а через декілька тижнів після того, як тваринка оселилася в нас. Для мене це означає, що кролик став справжнім членом нашої родини. У кожного члена нашої великої сім'ї є родима пляма. У мене, дідуся й бабусі – на носі, у тата – на обличчі, дяді, мами й папужки Яші – на спині.

Мордочка мого Рижика тоненька, трохи видовжена. Кругленькі карі оченята, мов два ґудзики. Ротик маленький, у вигляді охайно зав'язаного бантика, з якого виглядають два білих, неначе сніг, зубчики. Чорненький носик на дотик м'якенький і вологий. Рижик має такий милий і жалібний вигляд, що так і хочеться пригорнути. Хоча його зовнішність іноді й оманлива.

Дуже часто він у нас запальний забіяка, який прекрасно розбирається, хто як до нього ставиться. Коли Рижика випускають із клітки побігати та розім'яти свої ніжки, він потребує до себе уваги. Якщо я роблю уроки у своїй кімнаті, кролик тихенько прибігає й лоскоче мене за ногу, наче пропонує погратися з ним. Особливо любить гратися в наздоганялки. Я від нього втікаю, а він наздоганяє.

Якщо пухнастика залишити без уваги, він легко ображається й починає робити школу: гризе драти, шпалери, обгризає листя у вазонах. І ні в якому разі не можна закрити його самого в кімнаті. Кролик шаленіє. І безлад гарантовано. Ще й покусав від роздратування. Тому таких атракціонів ми намагаємося уникати.

Набігавшись та награвшись, Рижик не поспішає повертатися до клітки навіть тоді, якщо там його очікує запашна травичка. Зловити його майже неможливо. Він надзвичайно прудкий. Завдяки кігтям пухнастик зачіплюється за доріжку, відштовхується, і як бігун-рекордсмен стартує по квартирі; за необхідності, а також за його бажанням, з легкістю застрибує на ліжко.

Більш за все мене зворушує те, що при всій своїй непосидючості й бешкетності, кролик надзвичайно акуратний і любить чистоту. Після кожного дотику до нього, він дуже ретельно й довго умивається двома передніми лапками, а також вилизує свою шерстку. Тому вона завжди в мого хитруна блискуча й доглянута. У клітці Рижик дотримується також порядку. Наче в маленькій хатинці, у нього там і кухня, де він їсть, і вітальня, звідки він виходить погуляти, ванна кімнатка, де він себе причепурює. Одним словом, компактна хатинка зі всіма зручностями.

На літо Рижик зі своєю домівкою перебирається на дачу. Там йому дозволяють погратися в дворі. Але кролик так звик до нас, що в нього навіть не виникає думка втекти. Чисте повітря, свіже сіно впливає на нього надзвичайно добре, і восени до міста повертається наш кролик схожим на товстого пухнастого kota.

Ось який у мене домашній улюбленець. Раджу й вам мати такого. Незабаром моєму улюбленцю виповниться два роки. І жодного дня я й мої батьки не пожалкували про те, що він оселився в нашій квартирі. Я впевнена, що присутність дома тваринки втілює в собі всі радощі дитинства.

І не важливо, буде це кролик, чи хтось інший. Головне, щоб він вам подобався, щоб ви могли за ним піклуватися та любити. І обов'язково пам'ятати, що це жива маленька істота, яка потребує вашої уваги, очікує на вашу ласку та турботу.

Прибирання за тваринкою, щоденне годування, піклування про здоров'я повинно стати невід'ємною частиною життя того, хто хоче мати домашнього улюбленця.

Підгорна Дарина, 6 кл.

ПРОБИ ПЕРА**Байка**

Весною в лісі спалахнула епідемія грипу. Бухикав у норі Борсук. Із

температурою лежав Дикий Кабан. Жалісно попискувала Білочка.

Коротко кажучи, було клопоту лісовому лікарю Дятлу: кого настоями чебрецю напоїти, кому чаю полуничного заварити. Та діло він своє знав добре, старався на совість. І незабаром перестав кашляти Борсук, одужав Дикий Кабан, знову весело застрибала Білочка по гілочках. Аж раптом стала скрекотати зловісниця Сорока:

- Рано радієте, мої

любі! Я оце на власні вуха чула, як Ведмідь чхнув.

Сполошився лісовий лікар. Чим же, думає, самого Ведмеда порятує? Звичайні лісові засоби – то для інших. Йому треба чогось особливого й незвичайного. Згадав дятел про свого колегу, який мав при собі рідкісні ліки. Тепер життя хворого врятовано. Але усе було дарма.

- Геть! – заревів Ведмідь. – Я здоровий, як ведмідь. До чого тут грип? Я просто чхнув.

Мораль цієї байки в тому, що ніколи не можна слухати незнайомих тобі людей, а завжди прислухатися до свого серця!

Халатян Діана
6 клас

Вівця та ягня

Вівця повчала маленьких ягнят: "Не відходьте від дорослих ні на крок, коли ми будемо проходити повз ліс, не озирайтесь та не придивляйтесь до лісової трави, бо це велика спокуса. Якщо хочете вижити, то виконуйте ці вказівки!" А одне ягнятко собі думає: "Я й так усе знаю, а ця вівця мене ще й повчає!"

Наступного ранку стадо рушило на пасовище. Усі тримались укупі та були на сторожі, бо ж ліс не-

далеко, а там немало вовків та інших хижаків. А маленьке ягня й собі дивується: "Чого вони бояться? Я зараз вискочу та покажу, що в лісі нічого страшного немає!" Сказало ягня й забігло до лісу, забігло, та не повернулося. А мудра вівця й каже ягням: "Якщо хоробрий, не означає, що розумний."

Байка вчить прислухатися до дорослих. Вони завжди порадять краще.

Цілик Анастасія,
6 клас

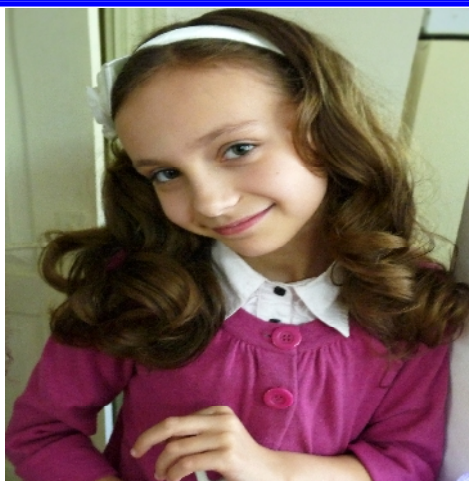
Вірші про рідну мову

Ой, яка чудова,
Світла і багата
Українська мова,
Мова мами й тата!
Мова давніх предків, діда і бабусі!
Знаю її добре, але ще повчуся!

Лети, наша мова прекрасна,
над світом:
У казці, у пісні, у прозі й віршах!
З любов'ю і щирим весняним привітом
Лишайся у добрих і щирих серцях!

Яка ж багата рідна мова

Яка ж багата рідна мова!
Увесь чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова,
І нищити її не смій!

Вона геть усе тобі розкаже,
Чарівних слів тебе навчить,
Усе розкаже і покаже,
Як правильно у світі жити.

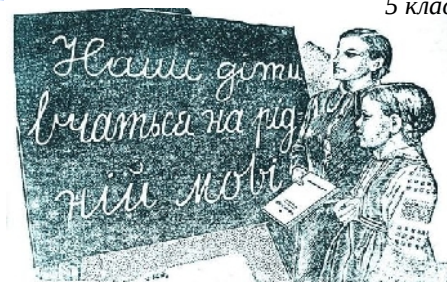
Вона у нас така багата,
Така чарівна, як весна!
І нею можна все сказати,

І найрідніша нам вона!!!

Буква до букви –
І звучить слово.
Слово до слова –
Вийшла рідна мова!!!

Ой, яка чудова українська мова!
Не загинула вона у течії віків.
Мова солов'їна, мова колискова
Рідного народу і моїх батьків!

Малікова Анна,
5 клас

ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕСЕРТ

Прислухайтесь до сказаного!

Сором – страх перед очікуванням безчестя.

Платон, давньогрецький філософ

Сором забороняє іноді те, чого не забороняє закон.

Сенека, римський філософ

Сором – це гнів, звернений усередину.

Карл Маркс, німецький філософ

Найцінніша прикраса – це чиста совість

Цицерон

Живи в злагоді зі своєю совістю й нехай собі люди говорять, що їм заманеться.

Мішель де Сервантес, іспанський письменник

Честь – це зовнішня совість, а совість – це внутрішня честь.

Артур Шопенгауен, німецький філософ

Хто не поважає себе сам, того не будуть поважати й інші.

Японське прислів'я

Тільки сильна людина може бути господарем своєї волі та рабом власної совісті.

М.Ебнер-Ешенбах

Лише той, хто одягся в броню неправди, нахабності та безсоромності, не здригнеться і перед судом своєї совісті.

М.Горький

Кросворд для ерудитів...

1.			Т	Т	Я						
2.				Н	Н	Я					
3.					С	С	Я				
4.						Д	Д	Я			
5.						Н	Н	Я			
6.							Н	Н	Я		
7.								Т	Т	Я	
8.									Н	Н	Я

Питання до кросворду:

1. Що найдорожче у світі для людини?	3. Те, що збирають у зачіску.	6. Дошка, яку ладнають під вікном.
2. Те, що отримують у навчальних закладах.	4. Відсутність порядку.	7. 100*100 літ.
	5. Процес створення візерунку на тканині.	8. Уявлення того, чого не існує.

Від редакторів газети: якщо вам цікава наша газета, з радістю вислухаємо ваші пропозиції щодо введення нових рубрик, а також власні погляди на життя, посприємо реалізації ваших творчих здібностей.

Засновник та видавець газети:

гімназія «Ерудит» м.Київ

Колектив редакції:
Головний редактор: Бутко А.І.,
заст. Редактора, коректор: Андрієнко С.В.,
верстка та друк: Бойченко В.В.

Голови рубрик: Ощепкова Юлія, 6 кл., Підгорна Дарина, 6 кл., Білецька Ліза, 6 кл., Носкова Євгенія, 8-а кл., Панкул Марія, 8-б кл., Меленевська Влада, 10 кл.

Наша адреса:

м.Київ, вул. Тупікова, 27
тел. (44) 401-10-61

E-mail: erudit-times@ukr.net

www.erudite-gim.at.ua - офіційний веб сайт.

www.edu.kiev.ua/schools/serudit

www.erudite.ho.ua

Віддруковано на підприємстві:

Поліграфічний центр "Квітка"

Наклад - 50 прим.

Всі опубліковані матеріали є власністю редакції. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори матеріалів. Погляд редакції не завжди може співпадати з поглядом авторів матеріалів.

Фото не завжди є прямими ілюстраціями до тексту. Рукописи не рецензуються та не повертаються!